

судећи, пуни списак публикованих радова И. Њутна може се видети у "The British Library General Catalogue of Printed Books to 1975" (London, 1984, Vol. 236). По том приручнику, треће и последње прештампавање рада 2 било је 1770. године. В. такође [394].

Њутн је подвргао хронологију древности изузетно великој трансформацији. Неке (врло малобројне) догађаје померио је у прошлост. То се односи, рецимо, на легендарни поход аргонаута. Њутн је сматрао да тај поход није био у X веку п.н.е. (како је сматрано у Њутново време), већ у XIV веку п.н.е. Уосталом, датирање овог догађаја је веома разнолико и у каснијим хронолошким истраживањима. Али је у целини нова Њутнова хронологија суштински краћа од традиционалне (данас прихваћене). Већину догађаја он је померио навише, у смеру подмлађивања, ближе нама.

"У основним Њутновим историјско-теолошким радовима сабрани су историјски материјали фантастични по свом обиму. То је плод четрдесетогодишњег рада, напрегнутог истраживања, огромне ерудиције. У суштини, Њутн је прегледао сву основну литературу о древној историји и све основне изворе, почев од античке и источне митологије..." [359, стр. 104-105].

"Циљ Њутнових историјско-теолошких радова... је да скрати хронолошке оквири древних времена..." [359, стр. 105].

"Њутн користи текстолошку и филолошку критику, астрономске прорачуне повезане са помрачењима Сунца (! - А.Ф.), изучава огромну литературу, показујући изузетну фантазију у новим интерпретацијама историјских догађаја, да би скратио хронологију древности. Њему се чини да је та нова хронологија, усклађена са библијским оквиром, веродостојна. 'Кратку хронику' Њутн завршава речима: 'Саставио сам ову хронолошку таблицу да бих ускладио хронологију са током историјских догађаја, са астрономијом, са светом историјом и са самом собом, уклонивши многобројне противречности, на које се жалио још Плутарх. Не претендујем на то да је таблица тачна до у годину. Могуће су грешке од пет или десет година, понегде можда и двадесет, али не много више...' " [359, стр. 106].

Упоредјујући Њутнове закључке са данас прихваћеним датумима древних догађаја, савремени коментатори неизбежно долазе до мишљења да је Њутн био у заблуди:

"Наравно, у недостатку дешифрованог клинастог писма и хијероглифа, у недостатку података археологије, која тада још није постојала, окован претпоставком исправности библијске хронологије и вером у реалност митова, Њутн је грешио не за десет или чак и сто година, него за миленијуме, и његова хронологија је далека од истине чак и што се тиче саме реалности неких догађаја. В. Винстон је писао у својим успоменама: 'Сер Исак је у области математике често увиђао истину само путем интуиције, чак и без доказа... Али исти тај сер Исак Њутн је саставио хронологију... Али та хронологија не вреди више од оштроумног историјског романа, што сам дефинитивно доказао у свом делу које оповргава ову хронологију. О, како слаб може бити највећи од свих смртника у неким стварима' " [359, стр. 106-107]. Познато је такође да је Њутн